

[108071]

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 5

AFDELING VERBINDINGEN

5-GRAVE WEGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL No. 180309; 184000-284

VERZONDEN
CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:
15 november 1962

AFKOMSTIG VAN:
min. v. b.z.

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No:
Dossier:

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:

Z

REFERENTIE No:

7820

KOPIE:

m
t
s
dgpz
poad
z
dbi/doa
dbi/pl
dio,-/pz
gs

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

BESTEMD VOOR: new york

PARAAF:

GEHEIM

voor minister Luns stp
onderwerp speculaties over vervroeging van de termijn
van overdracht van ng door untea aan
indonesie stp

heden werd het ondervolgende memorandum van
z aan de mp gezonden met verzoek om reactie stp
aangezien het onderwerp ongetwijfeld ook te uwent
aandacht zal hebben kma menen wij u de inhoud te moeten
seinen stp zodra antwoord van mp is ontvangen volgt
nader bericht stp
q u o t e

de laatste dagen verschijnen uit indonesische
bron berichten over een indonesisch verlangen tot
vervroeging van de datum van een mei eennegenzesdrie
kma welke in de overeenkomst over nieuw guinea is
bepaald voor de overdracht van untea aan indonesie
stp soms wordt gesteld dat dit een voorwaarde zou zijn
voor de diplomatieke betrekkingen met nederland stp
dat deze voorwaarde kma zoals een persbericht wil
kma aan de heer van konijnenburg zou zijn medegedeeld
kma is inmiddels door hem ontkend stp ook schijnt
indonesie papoea s voor dit karretje te spannen en
vertegenwoordigers van de bevolking naar new york
te willen sturen om hiervoor te pleiten stp inmiddels
heeft dr abdoh in djakarta tegenover de pers ontkend
dat papoea s tegenover hem deze wens te kennen hadden
gegeven stp het jongste bericht is een publieke medede
ling van djuanda kma dat het herstel van de betrekkingen
zeer zou worden vergemakkelijkt kma indien nederland
met de vervroeging zou instemmen stp

uit mededelingen welke dr abdoh aan goedhart
deed bij hun eerste gesprek is inmiddels wel gebleken
dat de indonesiers in djakarta met de administrator
over dit onderwerp hebben gesproken stp dr abdoh zei
kma dat hij subandrio ernstig had gewaarschuwd het
herstel van de betrekkingen afhankelijk te stellen
van vervroegde overdracht van het bestuur kma daar
dit een slechte indruk op de vn en de buitenwereld
zou maken stp tegenover de pers heeft dr abdoh verklaard
kma dat zodanige vervroeging slechts mogelijk zou

=2=

GEHEIM

1026-8-62 228131*1

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG
=2=

Ref. No.: 7820

Rubricering: **GEHEIM**

zijn met medewerking van nederland en de algemene vergadering van de v n stp hoewel het onderwerp derhalve hk nog slhk niet formeel aan de orde is gesteld kma schijnt het wenselijk dat de regering zich terzake een voorlopig oordeel vormt kma opdat onze posten wier oordeel hierover zal worden gevraagd kma dash met name new york en hollandia undash een richtlijn kunnen krijgen hoe zij op zulke vragen dienen te antwoorden stp verdrags technisch gezien is uiteraard een wijziging van een gesloten overeenkomst mogelijk stp zulk een kma eveneens in dezelfde vorm als de gesloten overeenkomst kma tot stand te brengen wijziging zou dan echter dezelfde ratificatieprocedure moeten doorlopen als de oorspronkelijke overeenkomst en ook de nieuwe zou daarna alsnog door de algemene vergadering van de v n dienen te worden goedgekeurd stp het is duidelijk dat met e e a op zichzelf reeds geruime tijd zou zijn gemoeid stp

bij eventuele onderhandelingen hierover zou het niet slechts gaan om de eenvoudige vervanging van de ene datum door een andere kma doch dienen eveneens allerlei andere onderwerpen onder ogen te worden gezien stp er is inmiddels een begroting vastgesteld voor een periode tot een mei eennegenzesdrie kma er zijn contracten gesloten met functionarissen van allerlei nationaliteit tot die datum kma particuliere bedrijven in nieuw guinea hebben de verzekering gekregen onder neutraal bestuur te kunnen doorwerken tot mei van het volgende jaar kma er zijn bestellingen gedaan kma enz enz stp

bovendien is een nog belangrijker factor de verzekering welke de bevolking heeft gekregen dat zij niet v o o r een mei eennegenzesdrie aan indonesia zal worden overgedragen en dat in die periode een neutraal gezagsapparaat de administratie voert en voor ordehandhaving zorgt stp nederland heeft op een oktober van zijn verantwoordelijkheid afstand gedaan stp ons land had tijdens de onderhandelingen de beslissingsbevoegdheid in handen en heeft na lange aarzeling uiteindelijk ingestemd met een belangrijke verkorting van de in het bunker plan genoemde termijn van twee jaar tot een periode van zeven maanden stp dit van o e thant afkomstige compromis is in een zeer spannende periode van de onderhandelingen tot stand gekomen kma nadat een overdracht op een januari eennegenzesdrie categorisch was afgewezen stp zoals gezegd had de nederlandse regering in dat stadium nog vrije beslissingsbevoegdheid over de toekomst van de nederlandse onderdanen op nieuw guinea stp thans echter heeft die bevolking niet langer de nederlandse nationaliteit stp het is dan ook wel zeer aanvechtbaar of nederland zich geroepen mag achten ook nu nog een beslissende

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar da et telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

=3=

Ref. No.: 7820

Rubricering: **GEHEIM**

stem te hebben in verdere beschikkingen over die bevolking stp het is voor indonesie en voor v n autoriteiten wel gemakkelijk om te verklaren dat de vervroeging van de overdracht afhankelijk is van nederlandse instemming kma doch het is zeer de vraag of het billijk en moreel verantwoord is om ook nu nog aan ons land in deze de beslissende stem te geven kma nu indonesie zich veroorlooft om reeds spoedig na het in werking treden van de overeenkomst deze weer te willen aantasten stp

naar het voorkomt kma is het gewenst reeds op korte termijn secretaris generaal oe thant over deze kwestie te benaderen stp de kans is n l lang niet uitgesloten dat van andere zijde zijn oordeel zal worden gevraagd en ook hij de weg van de minste weerstand zal kiezen en de beslissing afhankelijk stellen van nederlandse instemming stp bij de secretaris generaal zou moeten worden bepleit dat hij zelf in zulk een geval zonder aarzeling zal vasthouden aan het compromis dat hij zelf heeft tot stand gebracht stp de v n heeft thans de verantwoordelijkheid voor het bestuur op zich genomen tot een mei a s en de secretaris generaal zou daarom moeten duidelijk maken kma dat er geen enkele reden is deze toch al korte termijn nog verder te beperken stp uiteraard zal de indonesische invloed toenemen met het voortschrijden van de tijd kma doch het is bepaald te vroeg om aan te nemen dat de bevolking nu reeds rijp is om buiten enig neutraal toezicht het indonesische gezag te aanvaarden stp uit allerlei rapporten blijkt kma dat de papoea bevolking voorshands een afwachtende houding aanneemt stp de indonesiers in nieuw guinea sloven zich op het ogenblik uit om in allerlei opzicht van grote redelijkheid blijkt te geven kma doch het is duidelijk dat dat beeld zich zal wijzigen zodra het gezag is overgedragen stp dan is het gedaan met vrijheid van meningsuiting kma met redelijke lonen en prijzen kma met een genoegzame import van goederen waar dit arme land niet buiten kan enz stp men kan zeggen dat dit na een mei eennegenzesdrie toch zal gebeuren kma doch enerzijds is dit geen reden om van die overeengekomen termijn afstand te doen kma anderzijds bestaat de mogelijkheid dat een enigszins langere kma leidende invloed van inter nationale ambtenaren de indonesiers in grotere getale beter zal doen beseffen wat het betekent in een redelijk politiek kma sociaal kma economisch en financieel bestel te leven stp deze termijn zal voor veel indonesiers een les zijn in het voeren van behoorlijk bestuur en ook in dit opzicht is het van veel belang de toch al korte termijn niet nog meer te bekorten stp het zou te hopen zijn kma dat de v n zelf kan worden gebracht tot het willen vasthouden aan het eenmaal

=4=

GEHEIM

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat be-
p. telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG
=4=

Ref. No.: 7820

Rubricering: **GEHEIM**

overeengekomene en dat niet in dit stadium nogmaals ons land het enige doelwit zal zijn van deze actie stp

eigen belangen hebben wij in nieuw guinea niet meer kma doch wij hebben wel een morele verantwoordelijkheid stp dat wij wederom het mikpunt kunnen worden van indonesische chicanes en dreigementen kma is een situatie waaraan wij gewend zijn en waarvan niet gehoopt kan worden dat wij onder het huidige indonesische bewind daarvan verlost zullen worden kma ook niet na het herstel van de diplomatieke betrekkingen stp indonesie maakt op het ogenblik reeds misbruik van het feit dat het de indruk heeft dat nederland zeer gebrand is op het herstel van die betrekkingen stp hoe meer die overtuiging bij de indonesiers versterkt wordt kma hoe zwakker wij in allerlei aangelegenheden zullen staan stp niet toegeven aan chantage is steeds de beste weg
u n q u o t e

celer 528 ++

GEHEIM

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat be. telefonisch worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

REFERENTIE No:
7856

KOPIE:
untea-distr.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 3

AFDELING VERBINDINGEN
s-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

VERZONDEN
CODEBERICHT

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

DATUM VAN VERZENDING:
16 november 1962
AFKOMSTIG VAN:
min. v. b.z.

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:

Z

BESTEMD VOOR: new york
informatiekopie geseind aan: hollandia.

PARAAF:

GEHEIM

vervolg celer 528 (alleen voor hollandia: volgt per koerier).

behoudens het oordeel van minister luns wordt u verzocht de berichten uit indonesie over een te verwachten actie tot vervroegde overdracht van n.g. bij de secretaris-generaal ter sprake te brengen. de minister-president die zich met het in celer 528 opgenomen memorandum geheel kan verenigen verzoekt aan de argumentatie nog toe te voegen dat nederland zich niet alleen moreel, doch ook politiek verantwoordelijk acht voor een stipte uitvoering van de gesloten overeenkomst. voorts ware te benadrukken dat hierbij het prestige van de s.g. tevens in het geding is. oethant heeft partijen weten bijeen te brengen op de in de overeenkomst omschreven voorwaarden en het zou zijn gezag aantasten indien deze overeenkomst reeds kort na sluiting als een vodge papier zou moeten worden beschouwd, waarin een van de verdragsluitende partijen weer wijziging gaat eisen. een dringend beroep ware daarom te doen op de s.g. om zijn eigen inmiddels door het mandaat van de a.v. versterkt gezag hierbij in het geding te brengen en zich te verzetten tegen wellicht te verwachten officiële indonesische eisen en deze niet als neutrale derde zonder meer naar nederland te verwijzen.

celer 534. *[Handwritten signature]*

aantekening:
mp, s en dio akkoord.
Z

GEHEIM

1 Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden omgeborgen.